

DELARY

Medborgardialog ÖVERSIKTSPLAN

Sammanfattning 2014-08-29

Mer information hittar du på hemsidan:

www.almhult.se/oversiktsplan

ÖVERSIKTSPLAN
ÄLMHULTS KOMMUN

Älmhults
kommun

Samrådsredogörelse, Version Familjefestivalen
2014-08-29

Kontakt:

Planarkitekt Sunna Pfeiffer

tfn 0476-553 17

e-post sunna.pfeiffer@almhult.se

Samhällsplanerare Paul Robertsson

tfn 0476-551 41

e-post paul.robertsson@almhult.se

Löpande information:

www.almhult.se/oversiktsplan

Kommuntornén

Delary

- ett första tillfälle att mötas och samtala kring framtiden

Den 15 maj samlades tjänstemän och Delarybor på Sparbanken Eken för att samtala kring tankar, idéer och synpunkter kring Delarys framtida utveckling. Mötet var mycket givande och många nya synpunkter kom in. En del berör inte direkt översiktsplanen utan vidarebefordras till berörda förvaltningar.

Möjligheter för Delarys utveckling

Delary är en bruksort med ursprung i järnbruk. Det har funnits en sulfatfabrik och man har även tillverkat ånglok och vagnar för smalspåret till Strömsnäsbruk. Den historiska bruksmiljön utgör ett spännande inslag i bebyggelsen som i övrigt består av idylliska villaområden från olika tider.

Helge å och Lillån är viktiga landskapliga karaktärselement med både större vattenytor som skapar utblickar och rinnande och forsande vatten. Det finns även vackra lövskogsmiljöer nära vattnet.

Delary har en fantastisk historisk bruksmiljö med utsikt över ån och närhet till natur med relativ närhet till Älmhult.

- ÖVERSIKTSPLANEN ska möjliggöra utveckling av bostäder och företag i Bruksstaden.
- ÖVERSIKTSPLANEN ska möjliggöra utveckling av strandnära boende i olika former.

Skissen

En första idéskiss redovisades som utgångspunkt för samtalet:

Frågeställningar

Ett antal frågeställningar användes för att tydliggöra vilka vad översiktsplanen fokuserar på:

- Vad tycker du bäst om med Delary? Kvaliteter?
- Vad är mindre bra med Delary? Brister?
- Vilka platser borde förändras i Delary? Varför?
- Var i Delary vill dagens och nya invånare bo i framtiden?
- Var kan nya företag etablera sig i Delary?
- Saknas trygga gång- och cykelvägar någonstans? Var?
- Vilka områden används mest för rekreations- och friluftsliv?
- Hur kan Delary bli mer tryggt, trivsamt och hemtrevligt?

Sammanställning av synpunkter och förslag

Många lämnade in skriftliga synpunkter men en del antecknades också direkt under samtal med besökarna. Nedan redovisas samtliga inkomna synpunkter, även sådant som inte direkt berör översiktsplanen.

Utveckling av bruksmiljön

Många var positiva till möjligheten att utveckla den gamla bruksmiljön till Delary bruksstad med bostäder, arbetsplatser och olika former av aktiviteter. Flera nya idéer kom in. Den stora silon skulle kunna utvecklas till ett hotell, med restaurang högst upp på terrassen och skyltning på taket för att manifesteras den som landmärke. Med nya fönster och ommålning skulle den kunna bli en positiv annonsering av orten och dess historia. Verksamheten skulle vara värdefull för idrottsklubbar som spelar på fotbollplanen eller IKEA-medarbetare och turister. Det fanns även tankar om genomförande, hela området bör lösas in av en fastighetsägare och ett konsortium skulle kunna bildas för att bygga projektet som skulle kunna finansieras delvis med EU-medel.

Friluftsbas eller camping föreslogs också som användning av området.

Idag är silon en fara för ungdomar – någon åtgärd behövs. Annars måste den rivas. Barn leker på fabriksbyggnadens tak – livsfarligt.

Ett annat förslag var att använda silon som aktivitetshall med till exempel klättervägg.

Den gamla tegelbyggnaden med tornet kallas mixeriet och är tyvärr i mycket dåligt skick. Vissa förespråkade rivning medan andra menade att den skulle kunna rustas upp. Oro för dyra åtgärder för sanering av marken framkom.

Gamla lönekontoret skulle kunna bli ett sommarcafé, läget nära vägen är bra för att locka förbipasserande att stanna till. Ett annat alternativ var att flytta EU-plasts verksamhet till lönekontoret för att nyttja nuvarande Eu-plastbyggnaden som entré till bruksområdet.

Bruksområdet behöver rensas upp. En del vandalisering har skett på bruksområdet men det har åtgärdats genom upprustning och ommålning – det finns en risk om det ser för nedgången ut – då ökar risken för vandalisering.

Det vore positivt om bruksön kunna bli levande igen, några minns hur det var tidigare då det fanns dansbana och biograf här.

Bostäder vid Björkbacka

Många tyckte att det var en bra idé med bostäder på ången, som kallas Södergrens ängar. Viktigt att värna utsikten för dem som bor bakom och att ta hänsyn till att den används som pulkabacke – kanske kan man om det blir aktuellt planera för ett centralt parkområde med lekmöjlighet och pulkabacke? Väl tilltagna allmänna ytor längs stranden är viktigt, här vill man kunna promenera och gärna bada.

Bostäder vid Kölaboda

Området upplevs som långt bort från byn men om man kan röra sig dit från badudden vore det bra. Platsen i sig lämpar sig bra för strandnära boende. Kölabodabäcken har en historia – den rinner norrut och anses ha hälsovatten – den ska man dricka av.

Badudden

Badplatsen har tidigare skötts av idrottsföreningen med gott resultat, sedan kommunen övertog skötseln har den försämrats. Hopptornet på badplatsen önskas åter, kommunikationen kring borttagningen var bristfällig. Den har funnits i årtionden, en dag var den plötsligt borta. Om man förvarnat hade man kanske haft möjlighet att ta hand om upprustningen.

Man upplever problem med campande och tältande turister som inkräktar på strandutrymmet och lämnar skräp efter sig. Möjligt att återta den genom fasta möbler, cykelbommar etc. Campingplats här vore bra men det är då viktigt att den sköts på ett seriöst sätt, som vid Sjöstugans camping.

Ny badplats

En ny badbrygga föreslås på den västra stranden av Helge å, i norra delen av villaområdet. Här är det djupt nära inpå stranden, bra för hoppmöjlighet men mindre bra för barn. En privatperson har funderingar på att köpa/arrendera och driva badplatsen för allmänheten, alternativt driva den befintliga badplatsen på östra sidan.

Turism

Få tillbaka kanotleden med service så att Delary kopplar på leden.

Öbergs damm, den lilla dammen vid väg 120 skulle kunna användas för fiskodling.

Gustafsfors ses som en stor tillgång som bör kunna utvecklas och marknadsföras mer. Viktigt att det är ordning på toaletter, grillplatser och picknickplatser.

Rekerations slingor

Rusta upp elljusspåret/motionssporet. Det kördes sönder i samband med stormen Gudrun, kanske kan Sveaskog hjälpa till att återställa som kompensation. Grävarbeten och dränering behövs.

Anlägg en grusväg på fördämningsvallen till badplatsen, belysning med soldrivna gatlyktor.

Lekplats

Många efterfrågar en lekplats för barnen, nuvarande lekplatsen är inte säker.

Cykelvägar

Väg 120 är livsfarlig att cykla vid. Idag tvingas man ta stora omvägar för att kunna ta sig till Älmhult på cykel vilket bidrar till ökat bilåkande. Kommunen bör verka för att det byggs en cykelväg i samband med att vägen byggs om. Framförallt viktigt sträckan Delary-Skatebodakrysset och Delary-Brokhult.

Även till Göteryd skulle en cykelväg göra nytta, det saknas alternativa cykelvägar dit. Det ligger rätt i tiden – om man vill tänka på miljön.

Bygatan

Gärna bygatan med trottoarer så att man kan röra sig säkert längs med den. Häckar hänger idag över gångbanan.

Fartkamera istället för farthinder vid infarten föreslogs också. Refugen mitt i samhället bör tas bort.

Öka underhåll av vägbeläggningen, byt ut trasigt oljegrus mot asfalt. (Oklart vilken gata som åsyftas)

Trafik

Olycksdrabbad korsning: vänstersväng på väg 120 från Älmhult, mot Ängaholma och fotbollsplanen. Fil för vänstersväng behövs.

Upprustning/skötsel av miljöer

Man upplever att kommunen är frånvarande, parkförvaltningen syns till exempel inte till här och underhållet är eftersatt. Grönytor som ägs av kommunen försummas både när det gäller gräsklippning och slyröjning – kan förbättras.

Grönområde mittemot kiosken vid kanalen har nedfallna träd och högt gräs, bör tas om hand av kommunen som äger marken.

Blomrabatter som i Diö efterfrågas. Exempelvis planteringar vid infarter och farthinder väg 120. Eller annan utsmyckning.

Tennisbanan kan göras iordning.

Bron mellan bruket och fotbollsplanen är i dåligt skick – borde restaureras.

Tekniska frågor

Boulebanan och lekplatsen ligger på fastigheten HÄMPERSKÖP 1:8 som tidigare ägdes av kommunen. Den såldes sedan till en privat fastighetsägare utan att avtal skrevs om tillträde till boulebana, klubbstuga och lekplats. Problem har uppstått på grund av detta, bland annat leker barn på lekplatsen som inte hålls efter, detta kan innebära säkerhetsrisker. Detta måste undersökas närmre av kommunen.

Gatubelysning längs Lillåvägen önskas återställas, den demonterades när fiberkabeln grävdes ner. Det skulle gagna strandpromenaden så att den blir upplyst och man kan promenera även vinter- och kvällstid.

Obebodda eller dåligt skötta fastigheter

Många privata fastigheter/bostadstomter är dåligt skötta, det drar ner intrycket. Framförallt längs väg 120 finns det skräpiga tomter. Kommunen bör motverka detta aktivt genom påtryckning på fastighetsägarna.

Många obebodda hus – kan kommunen köpa dem och rusta upp för att hyra ut?

Semesterbostäder i byn är negativt då de står tomma större delen av året.

Service

Bensinmack saknas, borde vara gott läge för detta i och med stor genomströmning av trafik. Föreslaget läge: på bruksön norr om väg 120.

Mataffär saknas också i den här delen av kommunen. Skulle kunna förläggas i Delary men livsmedelshandel i västra Älmhult skulle också underlätta.

Kollektivtrafik – under all kritik.

Skola

Bevara Ryfors skola – utmärkt för undervisning åk 0-6. För bättre elevunderlag går det att bussa elever från Älmhult – politiker uppmanas att våga ta det beslutet.

Senare inkomna synpunkter

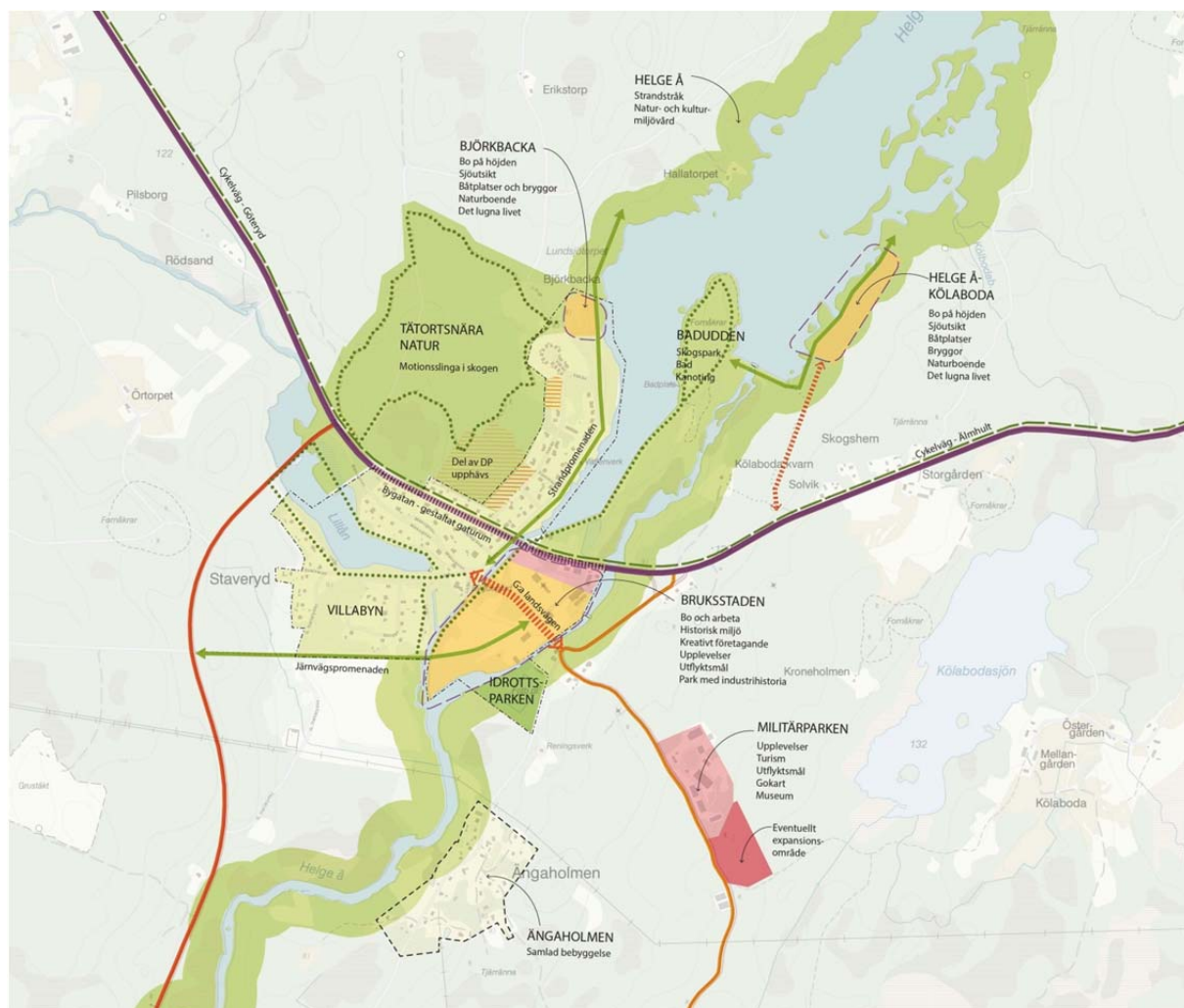
E.ON äger marken på badudden vilket kan innebära vissa restriktioner. Allmänheten ska ha tillträde till badplats och natur men camping och liknande anläggningar kan vara problematiskt.

Familjefestivalen Delary

- ett första utkast till planen redovisas

Efter medborgardialogen har den första skissen reviderats och ritats upp som utkast till en mer formell plankarta. Planen är under arbete men det finns fortfarande inget färdigt förslag. Under familjefestivalen den 30 augusti vill vi därför passa på att träffa så många som möjligt för att få in synpunkter. Informationen finns även på hemsidan för den som inte har möjlighet att komma till kommunens utställning.

Utkast till plankarta

Utkast plankarta

Beskrivning av plankartan

Ny bebyggelse

Bruksstaden med en blandad bebyggelse

- Verksamheter blandas med bostäder, upplevelsecentrum och brukspark.
- Gamla tegelbyggnader och silon kan rustas upp varsamt.
- Ny bebyggelse förhåller sig i skala till den befintliga men kan avvika i material och utformning för att skapa kontrast och ett tydligt nutida tillägg.
- Möjligt att ön kan bli ett besöksmål i kommunen.

Bebygg redan planlagda tomter

- Tomter färdiga att bebygga finns i norra delen av orten.
- Delar av en större detaljplan med obebyggda tomter bedöms dock inte vara intressant att bebygga inom överskådlig tid då den inte ligger tillräckligt nära vattnet. I den delen föreslås detaljplanen upphävas.

Peka ut nya områden för strandnära bostäder

- Björkbacka: Nya strandnära tomter kan utvecklas norr om befintliga villakvarter väster om ån. Bevara pulkbacken och placera husen så att siktstråk från befintlig bebyggelse skapas i slänten ner mot vattnet. Ett gångstråk längs vattnet och möjlig ny badplats görs tillgänglig för allmänheten.
- Kölaboda: Nya strandnära tomter kan utvecklas på Helge Å östra strand. Hus kan placeras uppe på slänten med kvällssol och utsikt över vatten. Promenadstråk längre ner vid vattnet föreslås.

Verksamhetsområden

Värna befintliga verksamheter längs vägen

- Verksamhetsområdet längs gatan behålls för att värna det lokala företagandet som finns idag. En utveckling av bruksområdet ska ta hänsyn till befintliga verksamheter.

Möjliggör utveckling av Delary industripark

- Besöksmål (t.ex. gokart och militärhistoriskt museum) kan ges möjlighet till expansion.

Ta hänsyn till E.ON vattenkraftstation

- Riktlinje: Ta hänsyn till kraftverk och dammanläggningen vid en eventuell omvandling av Bruksstaden och Badudden.

Rekreation

Möjliggör ny badplats väster om ån

Utveckla Badudden som naturmiljö

Bind ihop strandstråk och slingor

- Det behövs promenadstråk att röra sig runt. Det finns stor potential att utveckla allmänt tillgängliga stråk längs vattnet.
- Motionsspåret bör tas omhand och skötas bättre.

Bättre transporter

Prioritera gående och cyklister i omgestaltning av centrumgatan

- Centrumgatan är en högt trafikerad genomfartsväg. Det ger en barriäreffekt men skapar också möjligheter för handel och andra verksamheter tack vare genomströmning av fordon och människor.
- Åtgärder för att göra vägen mer säker och rumsligt tilltalande för gående och cyklister bör genomföras. Vägavsnittet genom byn kan gestaltas som en bygata med trottoarer och inslag av grönska. Detta skulle även öka attraktiviteten för husen med adress direkt mot vägen.

Skapa säker gc-väg till Älmhult och Göteryd/Ryfors

- Kommunen bör verka för att underlätta säker och smidig pendlingscykling.
- Cykelväg längs väg 120 föreslås till Göteryd och Älmhult

Ta hand om det historiska vägnätet

- Den gamla landsvägen kan bli stomme i den nya bruksmiljön genom att bron över ån söderut återuppbyggs.
- Det gamla smalspåret har potential som gångstråk.

Vad tycker du om förslaget?

*- Saknar du något eller är det något som du
tycker borde förändras?*

Kom gärna och prata med oss under familjefestivalen, eller lämna in skriftliga synpunkter på plats. Det går också bra att höra av dig via epost efter festivalen.

Fortsättning...

- samrådshandling tas fram under hösten

Den 4 november planeras en handling för samråd med myndigheter vara klar. Efter myndighetsrådet kommer planen att ställas ut för granskning under våren.